

บทที่ 5 บทสรุป

ในส่วนของจังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา หน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายป้องกัน ฝ่ายปราบปราม ฝ่ายบำบัด และกลุ่มเสี่ยง มีความเข้าใจและปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายหลายประการ ซึ่งจะได้กล่าวถึงข้อมูลโดยสรุปของจังหวัดยะลาเพื่อให้ภาพรวมของจังหวัด ดังนี้

จังหวัดยะลา ซึ่งเป็น 1 ใน 3 จังหวัดใน “ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้” การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดยะลา พบว่ามีจุดแข็ง (Strength) หลายประการ คือ มีความหลากหลายทางด้านการศึกษา (ภาษาและสาขาวิชา) ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อปรกับจังหวัดยะลามีโอกาส (Opportunity) ที่เอื้อต่อการพัฒนาหลายประการ อาทิเช่น การมีที่ตั้งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและเป็นเมืองชายแดนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถเชื่อมโยงไปสู่นานาชาติ (เอเชียตะวันออกเฉียง อาเซียน เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง) ทั้งระดับการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม การค้าและการลงทุน และการมีพื้นที่ที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีการค้าเสรี (AFTA) และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรนำมาใช้ในการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลให้จังหวัดยะลากลายเป็นจังหวัดหนึ่งที่น่าจับตา

เช่นเดียวกับจังหวัดอื่นๆ จังหวัดยะลาที่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามนโยบายฯ ด้วยเหตุที่จังหวัดยะลา มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ดังนั้น นอกจากหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ป้องกัน ปราบปราม และบำบัดยาเสพติดตามนโยบายแล้ว ยังมีสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม ที่ทำหน้าที่ป้องกันปัญหา ยาเสพติดอย่างเข้มแข็งหน่วยงานหนึ่ง โดยเฉพาะการป้องกันไม่ให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้หลักศาสนาอิสลาม เช่น การใช้กฎฮุกุมปากัด ที่ให้ชาวชุมชน ควบคุมดูแลกันเอง เน้น “บทบาทของผู้นำศาสนา” ที่จะต้องสอดแทรก ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยการขจัด 4 อ. คือ อวิชชา อคติ อบายมุข และอธรรม ให้หมดไปจากชุมชนและสังคม

และเช่นเดียวกันอำเภอเมืองยะลา ก็ใช้ศาสนาบำบัด โดยการให้ผู้นำศาสนาอบรมแก่นแท้ของศาสนาอิสลามให้กับกลุ่มที่ไม่ค่อยปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น ผู้ที่ไม่ไปละหมาด หรือไม่ไปมัสยิด เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ยึดใช้กฎ 3 ไม่ คือ “**ไม่ตัวที่ 1** คือ ไม่เสพ ไม่ค้า ไม่ขาย ไม่ผลิต ยาเสพติด **ไม่ตัวที่ 2** คือ ไม่ยอมให้ผู้อื่น เสพ ผลิต ยาเสพติด **ไม่ตัวที่ 3** คือ ไม่ยอมที่จะเห็นผู้อื่น ค้า เสพ ผลิต ยาเสพติด ถ้าพบเห็นต้องดำเนินการ โดยตักเตือนว่ากล่าว (ถ้าเป็นเพื่อนกัน) หรือแจ้งตำรวจเพื่อดำเนินการจับกุมตามกฎหมาย หรือสกัดอย่าให้ตัวยาเข้ามาในชุมชนได้ เป็นต้น”

นอกจากนี้แล้ว จังหวัดยะลา ยังได้ตระหนักถึงปัญหา ยาเสพติดในโรงงาน ได้จัดให้เจ้าหน้าที่ที่สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ไปชี้แจงทำความเข้าใจกับนายจ้างให้ช่วยสอดส่องดูแล ยาเสพติดที่อาจจะระบอบเข้าไปในโรงงาน

จังหวัดสงขลา เป็นเมืองหลักของภาคใต้ตอนล่าง และเมืองชายแดนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย (IMT-GT) มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP-Gross Provincial Product) 83,246 ล้านบาท/ปี (สศ.ช. ล่าสุดปี 2544) และเป็นแหล่งธุรกิจยางพารารายใหญ่ที่สุดของประเทศ เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ ศูนย์กลางธุรกิจท่องเที่ยวที่หลากหลาย ผสมกับความพร้อมด้านกีฬาในระดับนานาชาติ และศักยภาพด้านการศึกษา และสาธารณสุข มีวิสัยทัศน์ของจังหวัดว่า “สงขลา 2550 ศูนย์กลางธุรกิจการค้า การบริการ และการศึกษาของภาคใต้บนพื้นฐานความอยู่ดีมีสุขของประชาชน” จังหวัดสงขลา กำหนด 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาความยากจน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สังคมสงบสุขและพึงปรารถนา ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาให้เกิดคุณภาพที่ยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการที่ดีในที่นี้จะขอเน้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งกล่าวถึงปัญหาสุขภาพเสฟติด กล่าวคือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 นี้ มีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง ได้แก่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นนานาชาติ การป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ การแก้ไขปัญหาเสฟติด และการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

จะเห็นได้ว่า จังหวัดสงขลา ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพเสฟติดเช่นเดียวกับทุกจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อประมวลความเห็นจากทุกฝ่ายในเรื่องนโยบายต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสฟติดของรัฐบาล พบว่าทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายป้องกัน ปราบปราม บำบัด หรือกลุ่มเสี่ยง มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามนโยบาย เนื่องจากมีความสอดคล้องกับงานที่ทำอยู่เดิมต่างเห็นตรงกันว่านโยบายฯ มีทิศทางและเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน นำมาปรับใช้กับแผนงานเดิมที่ทำอยู่แล้วได้แต่มีข้อสังเกตว่านโยบายฯ เน้นการทำงาน “แบบบูรณาการ” ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้แต่ละหน่วยงานต้องปรับรูปแบบทำงานและประสานการทำงานกันมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่า การสร้างให้ชุมชนเข้มแข็งโดยใช้คนในชุมชนได้ดูแลกันเองจะช่วยแก้ไขปัญหาเสฟติดในระยะยาวได้ นอกจากนี้ โรงเรียน/สถานศึกษา จะต้องสอดส่องดูแลเด็ก เยาวชน มิให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสฟติดอย่างต่อเนื่องด้วย

กล่าวโดยสรุป หน่วยงานของทั้งในจังหวัดยะลาและจังหวัดสงขลา มีความเห็นสอดคล้องกันว่านโยบายต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสฟติดของรัฐบาลเป็นนโยบายที่ดี มีเป้าหมายและทิศทางการทำงานที่ชัดเจน สามารถนำนโยบายฯ แปลงสู่การปฏิบัติได้สอดคล้องกับงานที่ทำอยู่เดิม ส่วนปัญหาอุปสรรคก็มีอยู่บ้าง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของการทำงาน

อย่างไรก็ตาม ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่า นโยบายฯ จะช่วยป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติดได้อย่างยั่งยืน ถ้าทุกหน่วยงานทำงานอย่างต่อเนื่อง จริงจังและสม่ำเสมอไม่ว่ารัฐจะมีนโยบายฯ หรือไม่ก็ตาม และวิธีการหนึ่งที่จะช่วยป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติดได้ค่อนข้างแน่นอน คือการให้การศึกษาและสร้างอาชีพให้กับชุมชนเพื่อให้คนมีอาชีพมีรายได้ และไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสฟติด และเมื่อเสริมกับ

การที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ประกาศสงครามยาเสพติดระลอกใหม่หรือRoad Mapระยะที่ 4 ซึ่งวางยุทธศาสตร์ไว้ 4 ด้าน คือ

1. ยุทธศาสตร์ค้นหาผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ายาเสพติด
2. ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
3. ยุทธศาสตร์การแก้ไขผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติด และ
4. ยุทธศาสตร์การจัดการ

จะยิ่งทำให้การป้องกันปัญหาเสพติดเป็นไปอย่างยั่งยืนมากขึ้น มาตรการเน้นความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทุกระดับและบูรณาการแผนงบประมาณยาเสพติดก็ยิ่งทำให้ทุกหน่วยงานตื่นตัวในการทำงานมากยิ่งขึ้น เชื่อว่า เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนที่เริ่มตั้งแต่ 1 ต.ค. 2547 – 30 ก.ย. 2548 สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศจะดีขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัตินั้น หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับภาระงาน ลักษณะของหน่วยงาน/องค์กร ดังที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 4 แล้ว

Prince of Songkla University
Pattani Campus